

2- יוצר אור ISSUES WITHIN THE TEXT OF

In our study of the **ברכה** of **יוצר אור**, we have already seen several indications that the text of the **ברכה** as we recite it today is not the same text as when the **ברכה** was first authored by **אנשי כנסת הגדולה**. We studied the version of the **ברכה** as **רב סעדיה גאון** provided for individuals to recite. We learned how there were those who believed that the **קדושה** which is found within the **ברכה** was added later. What we know is that the changes took place before the time of **רב עמרם גאון** because the text of **יוצר אור** that we recite today is substantially the same as the text found in the **סדר רב עמרם גאון**. We cannot be sure of the original text because the **גמרא** does not provide us with the text of the **ברכה** as it was in their day. Here are some more indications that changes were made to the **ברכה**:

1. The inclusion of a sentence whose words follow each other in alphabetical order:

א-ל בְּרוּךְ גְּדוֹל דְּעָה, הִכִּין וּפְעַל זְהָרֵי חֲמָה, טוֹב יֵצֵר כְּבוֹד לְשִׁמוֹ, מְאֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֵזוֹ,
פְּנוֹת צְבָאִיו קְדוּשִׁים רוּמְמֵי שֵׁ-דֵי, תְּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד א-ל וּקְדָשָׁתוֹ.

The **סידור עבודת ישראל** calls this line a **פיוט** and points out that the name of the author, **מספרים כבוד א-ל** is found at the end of the line as follows:

Why add a line whose words follow each other in alphabetical order?

ספר אבודרהם ברכות קריאת שמע-א-ל ברוך גדול דעה על שם (תה' פט, נג) ברוך ה' לעולם. ומה שתקנו לומר אלפא ביתא ביוצר של חול ושל שבת, להודיע כי לא נתקיימו שמים וארץ ותולדותיהם אלא בעבור התורה שנאמר (ירמיה לג, כה ושבת פת, א) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתני. והתורה כולה יוצאת מאותיות אלפא ביתא כ"ב אותיות, וזהו שאמר הכתוב (שיר הש' א, ד) נגילה ונשמחה בך, ואומר במדרש חזית בך בכ"ב אותיות שכתבת בהן את התורה, והפוך כ"ב ויהי בך.

2. The objection of **רב סעדיה גאון** to the recitation of the line: **אור חדש על ציון תאיר**.

Professor Naftali Weider in his book: **התגבשות נוסח התפלה במזרח ובמערב** reports that he found the following in handwritten manuscripts of the **סידור רב סעדיה גאון** :

ובין כל מה ששמעתי מוסיפים וגורעים בשלוש ברכות אלה לא ראיתי דיבור מבטל את הכוונה המקורית אלא שני דיבורים. אחד מהם: יש אומרים ואור חדש על ציון תאיר ונוכה כולנו מהרה לאורו ברוך אתה ה' יוצר המאורות. וזה אסור, כי האור שעליו נברך את האלוקים הוא אור השמש עצמו, ולא דבר זולתו. והשני: יש חותמים באחרונה ברוך אתה ה' צור ישראל וגואלו. וזה אסור מפני שהגאולה היא לעתיד לבוא, ועל כן אנו אומרים גואל ישראל.

Why did און רב סעדיה גאון object to reciting אור חדש? The following ראשונים discuss the issue:

טור אורח חיים סימן נט'—ונוהגין באשכנז להתום כאמור לעושה אורים גדולים כי לעולם חסדו אור חדש על ציון תאיר ונזכה כלנו במהרה לאורו בא"י יוצר המאורות. ואין נוהגין בן בספרד וכן כתב רש"י שאין להתום באור העתיד שאינו מעין החתימה, לפי שסדרו חז"ל הברכה על אור המתחדש בכל יום ולא על אור העתיד. וא"א הרא"ש ז"ל כתב בתשובה דהוי שפיר מעין החתימה ופתיחה דיוצר אור היינו אור שברא הקב"ה בו ימי בראשית ולא היה העולם כדאי להשתמש בו ונגזו לצדיקים לעתיד לבא ועל אור זה נאמר (ישעיה ס') והלכו גוים לאורך והיינו נמי אור חדש שחדש בו ימי בראשית שעתידי הקב"ה לחדש לנו ע"כ וכן דעת רב שרירא גאון שכתב וז"ל מה שכתב רב סעדיה שאין ש"צ רשאי לומר אור חדש על ציון תאיר אין בכך כלום שלא על אותו אור אנו מברכין אלא שהזכרה בעלמא היא.

בית יוסף אורח חיים סימן נט' אות ג ד"ה קדושה שביוצר—ונוהגים באשכנז להתום כאמור לעושה אורים גדולים וכו' אור חדש על ציון וכו'. . . וא"א ז"ל כתב בתשובה דהוי שפיר מעין החתימה וכו'. כלל ד' סימן כ': ומ"ש רבינו וכן דעת רב שרירא גאון. היינו לומר שגם הוא סובר שיכול לומר אור חדש על ציון תאיר כדסבר הרא"ש אבל אין טעמיהם שוין דלהרא"ש הוי טעמא משום דיוצר אור קאי אאור שננגז והיינו אור חדש שעתידי להאיר בציון. ולרב שרירא יוצר אור הוא אור שאנו משתמשים בו ואע"פ שאין זה אור חדש העתידי להאיר בציון כשאומר סמוך לחתימה אור חדש על ציון תאיר אין בכך כלום דכיון שמזכיר שם אור בעלמא הויא שפיר מעין פתיחה ואין אנו מדקדקין איזה אור הוא.

The אור חדש לקוטי מהרי"ך presents a unique interpretation as to what is the אור חדש:

אור חדש על ציון תאיר. הנה יש שאין אומרים אור חדש וכו' והכלל: אל ישנה אדם מן המנהג וכל אחד יש לו על מה שיסמוך. . . ונזכה כלנו במהרה לאורו, נראה לפי עניית דעתי דאפשר הכוונה עפ"י מה שמביא בספר אור המאיר פרשת פקודי ששאלו להבעל שם טוב איזה ענין והיה לפניו ס' הזוהר והסתכל בו ואמר להם כל המאורע, ושאלו אותו מהיכן ידע לדעת ולראות מרחוק, והשיב להם הלא האור שברא הקב"ה היה מאיר עד סוף העולם אך נגנז. והיכן נגנז? בתורה. וכשאדם לומד תורה לשמה ומסתכל בתורה בעין שכלו אז האור הגנוז מאיר לו להשכיל ולראות עד סוף העולם כאשר היה בתחלה. ופירש בזה דע"ז אנו מתפללין והאר עינינו בתורתך לראות את האור הגנוז ע"ש. וזה אפשר ג"כ הכוונה כאן ונזכה כלנו לאורו כי באמת האור חדש היינו האור הגנוז ג"כ כעת יאיר בתורה, אך זה אינו רק לצדיקים אך לעתיד כשיתחדש הקב"ה האור הגנוז אז נזכה כלנו לאורו.

This all explains why in אור חדש ספרד, מנהג ספרד, they do not recite the line: אור חדש. In its place they recite: והתקין מאורות משמח עולמו אשר ברא.

TRANSLATION OF SOURCES

שמע -Ail Baruch Gdol Da'eh was authored based on a verse in Tehillim (89, 53): Baruch Hashem L'Olam. The reason that the line was authored with each word following the other in alphabetical order in this prayer was to acknowledge that the heavens and the Earth and their history were established only because of the Torah as it is written: Were it not for the Torah, heaven and Earth would not endure. The Torah emerged from the 22 letters of the Hebrew alphabet. That is what was meant in the verse (Song of Songs 1, 4): Let us rejoice and be happy in you. The Midrash says: See within it the 22 letters with which the Torah was written. Reverse the letters in the word "Boch" and you have Chof Bet which represents the number 22.

סידור רב סעדיה גאון -Between all that I heard about the additions and the deletions within the three Brachot of Kriyat Shma, I found that two of the changes do not fit into the original intent of the authors. The first: there are those who recite the line beginning: V'Ohr Chadash Al Tzion Ta'Eer V'Nizkeh Koolanu Mihaira L'Oro. Baruch Ata Hashem Yotzair HaM'oOrot. It is prohibited to recite that line. The type of light that was the basis of the Bracha was the light of the sun itself and not something else (the light of the Moschiach). The second: There are those who conclude the third Bracha of Kriyat Shma by reciting: Baruch Ata Hashem Tzur Yisroel V'Goalo. It is not permitted to recite those words because the theme of the Bracha is the future redemption and not a redemption that already took place. That is why we recite the words: Go'ail Yisroel.

טור אורה היים סימן נט' -It is customary in those areas that follow the Ashkenazic customs to conclude the first Bracha of Kriyat Shma by reciting: K'Amour L'Oseh Orim Gidolim Ki L'Olam Chasdo Ohr Chadash Al Tzion Ta'Eer V'Nizkeh Koolanu B'Mihaira L'Oro. Baruch Ata Hashem Yotzair Ha'M'Orot. That line is not recited by those who reside in Sepharad. So too Rashi advised not to recite that line because it refers to a light that will shine in the future while the theme of the Bracha is not a light that will shine in the future. Chazal authored the Bracha as an acknowledgement of the source of the light that is renewed every day and not about a light that will emanate in the future. My dear father, the Rosh wrote in a Response that the verse: Ohr Chadash does share a theme with the opening and closing Bracha of Yotzair Ohr. The Bracha speaks about the light that G-d created during the six days of creation. The world was not found to be worthy of using that light and G-d hid the light. It was set aside to be used in the future by righteous people. It is about that light that it is written: (Isaiah 60, 3) And nations will walk in your light. This is also considered a new light. It was created during the six days of creation and will be created anew in the future. It is also the opinion of Rav Shreira Gaon who wrote that a prayer leader may say Ohr Chadash Al Tzion Ta'Eer. There is nothing wrong with reciting that line because it is not about the future light of the Moschiach but is a general

statement about light.

בית יוסף אורה חיים סימן נט' אות ג ד"ה קדושה שביוצר -It is the custom among those who follow the Ashkenazic tradition to end the first Bracha of Kriyat Shma with the words: K'Amoor L'Oseh Orim GiDolim etc. Ohr Chadash Al Tzion . . . The Rosh stated in a response that those words share the same theme as the concluding Bracha. This is also the opinion of Rav Shreira Gaon. He also believes that it is proper to recite the line: Ohr Chadash Al Tzion Ta'Eer as the Rosh believes but their reasoning is not the same. The Rosh believes that the word Ohr refers to a light that was created during Creation and then was hidden. This light will light up Tzion in the future. Rav Shreira Gaon believes that the light is a light that we use now. Even though it is not a new light that will light up Tzion in the future when he says the words: Ohr Chadash Al Tzion Ta'Eer before the concluding Bracha it does not matter because as long as he uses the word Ohr, he is mentioning a word that is part of the theme of the opening Bracha and we are not particular as to which light he is referring to.

לקוטי מהריך אור חדש על ציון תאיר -There are those who do not recite: Ohr Chadash etc. The rule is: A person should not digress from the custom within his area. Both those who recite that line and those who omit that line do so based on valid authority. V'Nizkeh Koolanu B'Mihaira L'Oro, in my opinion it appears that its meaning is similar to what is found in the Sefer Ha'Meir Parshat Pikeudei. The Baal Shem Tov was asked a question while the Zohar was open in front of him. He looked into the Sefer HaZohar and gave them an answer to their question. Those with him asked him: How was he able to answer a question that had nothing to do with what he was studying in the Zohar. He answered: Is it not true that the light that G-d created lit up beyond this world and continued into infinity but that G-d hid the light that lit up beyond this world. Where was it hidden? In the Torah. When a person studies Torah for its own sake and looks at the Torah with all his mind then the light that is hidden in the Torah shines for him and the person can see far beyond this world. It is similar to the light that first lit up the world at the time of creation. By this thought the Baal Shem Tov explained what we mean in the words V'Ha'air Eineinu B'Toratecha-that we should be able to see the light that G-d hid within the Torah. That is also the meaning of that which we recite: V'Nizkeh Koolanu L'Oro because in truth the Ohr Chadash that we ask for is the light which was hidden in the Torah. Now it is only available to be seen by Tzaddikim. In the future G-d will once again make the light available for all to see.